

200. Bijbelstudie over
HET OFFER VAN YESHUA
KORBAN YESHUA
QOR'BANO SHEL YESHUA
קורבנו של ישוע

Deel 1: Het offer van Yeshua in de Psalmen en Profeten

Yeshua is de enige Israëliet uit de stam Juda en het geslacht van David op wie alle Messiaanse profetieën toegepast kunnen worden en in wiens aardse leven en sterven de meeste van deze voorspellingen nawijsbaar reeds zijn uitgekomen. De rest zal te Zijner tijd vervuld worden bij Zijn wederkomst! Ook Yeshua zelf is daar in Lucas 24:44 heel duidelijk over: Kort vóór Zijn hemelvaart herinnerde Hij Zijn discipelen betreffende enkele dingen die Hij hen had onderwezen. *“Hij zeide tot hen: Dit zijn Mijn woorden, die Ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was, dat alles wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes en de Profeten en de Psalmen moet vervuld worden.”* **Bahasa Indonesia:** *“Dan Dia berkata kepada mereka: Inilah firman yang telah Aku katakan kepadamu ketika Aku masih ada bersamamu, bahwa seharusnya digenapi semua yang telah tertulis di dalam torat Musa, dan para nabi, dan mazmur mengenai Aku!”*

De lijdenspsalm en de profetie over de lijdende knecht

Het offer van Yeshua zien wij met name in de profetie over de lijdende Knecht in Jesaja 53 en in Psalm 22 terug. Deze Psalm verwoordt als geen andere het lijden van Yeshua en wordt daarom ook vanouds de lijdenspsalm genoemd. Met name de verzen 2, 8-9 en 12-19 komen tot in het kleinste detail zodanig met het lijdensverhaal van de Mashiach overeen, dat we de vier evangeliën er gewoon naast kunnen leggen, wat we straks ook gaan doen. Zelfs de manier van Zijn dood wordt hier zeer nauwkeurig beschreven. Desalniettemin blijft de Joodse orthodoxie zich tegen deze uitleg verzetten en past deze psalm geheel toe op David en zelfs ook op het gehele volk Israël. Zeker, zowel David alsook zijn volk zijn daadwerkelijk in benauwdheid en ellende geweest en omringd door vijanden en daarin is tot op heden eigenlijk nog niet veel veranderd. Maar veel van de bijzonderheden, die in Jesaja 53 en Psalm 22 heel gedetailleerd genoemd zijn, hebben nooit plaats gevonden in het leven van David en beslist niet allemaal tegelijk, wat in het lijden van Yeshua wel degelijk het geval is geweest.

Ook kunnen deze profetieën op geen enkele wijze naar het lijden van het Joodse volk door de eeuwen verwijzen omdat de profetieën duidelijk verwijzen naar een individueel persoon, een onschuldige man die voor de zonden van zijn volk moest lijden en sterven. Dat kan van Israël niet gezegd worden, want ten eerste was het volk Israël niet onschuldig, maar zondig zoals ieder ander volk en ten tweede kan een heel volk niet plaatsvervangend lijden en sterven ten behoeve van nota bene hetzelfde volk! Dat is onmogelijk en derhalve kunnen deze profetieën alleen maar letterlijk toegepast worden op Yeshua en op niemand anders.

Er zijn geen andere passages in geheel de Schrift die zulke krachtige, duidelijke voorzeggingen zijn van Zijn lijden en sterven en zo nauwkeurig vervuld zijn geworden als deze in Jesaja 53 en Psalm 22. Evenwel wordt elke zinspeling op de Mashiach door de rabbijnen ten stelligste tegengesproken en met allerlei argumenten bestreden. Toch is dat niet altijd zo geweest. In de tijd van de Targum, de Talmud en de Midrash werd het idee van de Mashiach op een gegeven moment zelfs opgesplitst in twee personen.

Zo heeft de oude literatuur het over Mashiach Ben David, de zegevierende Koning, en over Mashiach Ben Yosef, de lijdende Knecht, en met betrekking tot de laatstgenoemde wordt diverse keren Psalm 22 rechtstreeks aangehaald in de פסיקתא רבתי Pesiq'ta Rabati, een in het jaar 845 samengestelde collectie van de aggadische Midrash. In dit negende-eeuwse Joodse werk, en dan met name in Pis'qa 36 en 37, verschijnt een opmerkelijke interpretatie, namelijk de verklaring dat de Mashiach plaatsvervangend voor de zonden van Israël en van de hele wereld moest lijden om G'd met de mensheid te verzoenen. Om deze uitleg te

verduidelijken worden verschillende verzen van Psalm 22 ter illustratie aangehaald, maar ook de ילקוט Yal'qut op ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 60 past Psalm 22 op de Mashiach toe. Als we ברית החדשה B'rit haChadasha [NT] ernaast leggen zien we, dat Psalm 22 opmerkelijke overeenkomsten vertoont met het lijdensverhaal en de kruisiging van Yeshua en dat Mashiach Ben Yosef, de lijdende Knecht, en Mashiach Ben David, de zegevierende Koning, één en dezelfde Persoon is: Yeshua!

Van dit alles was Yeshua zich welbewust en met het oog op deze voorspellingen zei Hij bij Zijn arrestatie: *“Of meent gij, dat Ik Mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen? Hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen, dat het aldus moet geschieden? Op dat ogenblik sprak Yeshua tot de scharen: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken om Mij gevangen te nemen? Dagelijks zat Ik in de tempel te leren, maar gij hebt Mij niet gegrepen. Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften der profeten in vervulling zouden gaan!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 26:53-56). **Bahasa Indonesia:** *“Atau kamu mengira bahwa Aku tidak berkuasa sekarang juga untuk meminta Bapa-Ku, dan Dia akan menghadirkan bagi-Ku lebih dari dua belas pasukan malaikat? Bagaimanakah kemudian kitab suci dapat digenapi, karena seharusnya terjadi demikian? Pada waktu itu Yeshua berkata kepada kerumunan orang itu: Seperti terhadap penyamunkah kamu keluar dengan pedang dan kayu untuk menangkap Aku? Setiap hari Aku duduk bersamamu sambil mengajar di bait suci, dan kamu tidak menangkap Aku. Namun semua ini terjadi, supaya kitab-kitab para nabi digenapi!”*

Yeshua voor het Sanhedrin

“Die nu Yeshua gegrepen hadden, leidden Hem weg naar Qayafa [Kajafas], de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en oudsten bijeengekomen waren. [...] De overpriesters en de gehele Raad trachtten een vals getuigenis tegen Yeshua te vinden om Hem ter dood te brengen, maar zij vonden er geen, hoewel er vele valse getuigen optraden. Maar ten laatste traden er twee op, die verklaarden: Deze heeft gezegd: Ik kan de tempel G'ds afbreken en binnen drie dagen opbouwen. En de hogepriester stond op en zeide tot Hem: Geeft Gij geen antwoord; wat getuigen dezen tegen U? Maar Yeshua bleef zwijgen!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 26:57, 59-63). **Bahasa Indonesia:** *“Dan mereka yang menangkap Yeshua, menggiring-Nya kepada Kayafas, imam besar itu, di situ para ahli kitab dan para tua-tua telah dikumpulkan. [...] Dan imam-imam kepala dan para tua-tua dan seluruh Sanhedrin, mencari kesaksian palsu melawan Yeshua, agar mereka dapat menghukum mati Dia, tetapi mereka tidak menemukannya, dan sekalipun banyak saksi dusta hadir, mereka belum menemukannya. Namun akhirnya, setelah dua saksi dusta datang, mereka berkata: Orang ini mengatakan: Aku berkuasa untuk merobohkan tempat suci Elohim dan membangunnya dalam tiga hari! Dan sambil berdiri, imam besar itu berkata kepada-Nya: Engkau tidak menjawab apa pun, apa yang mereka ini persaksikan melawan-Mu? Namun Yeshua tetap diam!”* Ook Marcus benadrukt Zijn zwijgen: *“Maar Hij bleef zwijgen en gaf niets ten antwoord!”* (Marcus 14:61). **Bahasa Indonesia:** *“Namun, Dia tetap membisu dan tidak menjawab apa pun!”* Qayafa irriteerde zich daar blijkbaar aan, want hij stond op en vroeg Yeshua waarom hij geen antwoord gaf, maar Yeshua achtte Zich deze oneerlijke en onrechtvaardige rechter geen antwoord schuldig en verweerde zich niet tegen de valse getuigenissen. Hij stond zwijgend voor degenen die Hem veroordeelden en deed Zijn mond niet open zoals geschreven staat: *“Hij werd mishandeld, maar Hij liet Zich verdrukken en deed Zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open.”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja - Yesaya] 53:7). **Bahasa Indonesia:** *“Dia ditindas dan dia disengsarakan, tetapi dia tidak membuka mulutnya. Seperti seekor domba dia digiring ke pembantaian, dan seperti induk domba, dia menjadi kelu di hadapan yang mengguntingi bulunya, demikianlah dia tidak membuka mulutnya!”*

Omdat Yeshua geen antwoord gaf, stelde hij Hem onder ede de volgende vraag: *“En de hogepriester zeide tot Hem: Ik bezweer U bij de levende G'd, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Mashiach, de Zoon van G'd. Yeshua zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg u, van nu aan zult gij de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende op*

de wolken des hemels!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 26:63-64). **Bahasa Indonesia:** “Dan sambil menanggapi, imam besar itu berkata kepada-Nya: Aku menempatkan Engkau di bawah sumpah demi Elohim yang hidup, agar Engkau mengatakan kepada kami, jika Engkau adalah Mesias, Putra Elohim? Yeshua berkata kepadanya: Engkau telah mengatakannya! Namun demikian, Aku berkata kepadamu, sejak sekarang kamu akan melihat Anak Manusia duduk di sebelah kanan Yang Mahakuasa dan datang di atas awan-awan di langit!” - “Wederom ondervroeg de hogepriester Hem en zeide tot Hem: Zijt gij de Mashiach, de Zoon van de Gezegende? En Yeshua zeide: Ik ben het, en gij zult de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende met de wolken des hemels!” (Marcus 14:61-62). **Bahasa Indonesia:** “Lagi, imam besar itu menanyai Dia dan berkata kepada-Nya: Apakah Engkau adalah Mesias, Putra dari Yang Terberkati? Dan Yeshua berkata: Akulah Dia! Dan engkau akan melihat Anak Manusia ketika duduk di sebelah kanan Yang Mahakuasa dan datang dengan awan-awan di langit!”

Deze keer gaf Yeshua wel een bevestigend antwoord en legde onder ede de verklaring af, dat in Hem de vervulling van de door Hem aangehaalde profetieën nu aanstaande was: “Aldus luidt het woord van de Eeuwige tot mijn Heer: Zet U aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor Uw voeten.” (תהלים Tehilim [Psalmen - Mazmur] 110:1).

Bahasa Indonesia: “Perkataan Tuhan kepada Tuhanku: Duduklah di sebelah kanan-Ku, sampai Aku menempatkan musuh-musuh-Mu di telapak kaki-Mu!” - “Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een Mensenzoon; Hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde Hem voor deze; en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natiën en talen dienden Hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en Zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is.” (דניאל Dani'el [Daniël] 7:13-14). **Bahasa Indonesia:** “Aku melihat dalam penglihatan malam itu, dan lihatlah, seorang seperti Anak Manusia datang dengan awan-awan dari langit. Dan Dia datang kepada Yang Lanjut Usia itu. Lalu mereka membawa Dia ke hadapan-Nya. Dan kekuasaan diberikan kepada-Nya, kemuliaan, dan suatu kerajaan sehingga semua orang, bangsa, dan bahasa akan melayani-Nya. Kekuasaan-Nya ialah kekuasaan yang kekal, yang tidak akan lenyap, dan kerajaan-Nya ialah kerajaan yang tidak akan musnah!”

De hogepriester beseftte blijkbaar op geen enkele wijze dat Hij op dat moment daadwerkelijk oog in oog stond met de Mashiach, want als gebaar van ontzetting scheurde hij zijn kleren en zei: “Hij heeft G'd gelasterd! Waartoe hebben wij nog getuigen nodig? Zie, nu hebt gij de g'dslastering gehoord. Wat dunkt u? Zij antwoordden en zeiden: Hij is des doods schuldig!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 26:65-66). **Bahasa Indonesia:** “Dia telah menghujat! Mengapa kita masih membutuhkan para saksi? Lihatlah, sekarang kamu telah mendengar hujatan-Nya! Bagaimanakah hal ini agaknya menurutmu? Dan seraya menanggapi, mereka berkata: Dia layak mati!” - “Gij hebt de g'dslastering gehoord: wat is uw oordeel? En zij allen veroordeelden Hem als des doods schuldig!” (Marcus 14:64). **Bahasa Indonesia:** “Kamu telah mendengar hujatan. Apa pendapatmu? Dan mereka semua menjatuhikan Dia hukuman: layak mati!”

“Toen spuwden zij Hem in het aangezicht en sloegen Hem met vuisten; anderen sloegen Hem in het gelaat en zeiden: Profeteer ons, Mashiach, wie is het, die u geslagen heeft?” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 26:67-68). **Bahasa Indonesia:** “Lalu, mereka meludahi muka-Nya dan meninju-Nya; dan mereka menampar-Nya seraya berkata: Bernubuatlah terhadap kami, hai Mesias, siapakah orang yang memukul-Mu?” - “En sommigen begonnen Hem te bespuwen en Zijn gelaat te bedekken en Hem met vuisten te slaan en tot Hem te zeggen: Profeteer nu! En de dienaars sloegen Hem in het gelaat!” (Marcus 14:65). **Bahasa Indonesia:** “Dan beberapa orang mulai meludah kepada-Nya, dan menutup wajah-Nya, dan meninju-Nya, dan berkata kepada-Nya: Bernubuatlah! Dan para pengawal melontari Dia dengan pukulan-pukulan!” - “En de mannen, die Hem vasthielden, bespotten Hem en sloegen Hem; en zij wierpen een doek over Zijn hoofd en vroegen en zeiden: Profeteer, wie is het, die U geslagen heeft? En nog meer lasterlijke taal spraken zij tegen Hem!” (Lucas 22:63-65). **Bahasa Indonesia:** “Dan orang-orang yang menahan Yeshua mencemooh kepada-Nya sambil memukuli-Nya. Dan sambil menutup mata-Nya, mereka memukul muka-Nya dan menanyai-Nya, sambil berkata: Bernubuatlah. Siapakah orang yang memukul Engkau? Dan sambil menghujat, mereka mengatakan banyak hal lain kepada-Nya!” Daarmee gingen de beide profetieën over de

lijdende Knecht in vervulling: *“Mijn rug heb Ik gegeven aan wie sloegen, en Mijn wangen aan wie Mij de baard uittrokken; Mijn gelaat heb Ik niet verborgen voor smadelijk speeksel. Maar Adonai de Eeuwige helpt Mij, daarom werd Ik niet te schande; daarom maakte Ik Mijn gelaat als een keisteen, want Ik wist, dat Ik niet beschaamd zou worden!”* - *“Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht. Nochtans, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden Hem voor een geplaagde, een door G'd geslagene en verdrukte!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 50:6-7 en 53:3-4). **Bahasa Indonesia:** *“Aku telah memberikan punggungku kepada mereka yang memukul, dan pipiku untuk mereka yang menarik wajahku, aku tidak menyembunyikan wajahku dari aib dan ludah. Dan Tuhan Elohim akan menolongku, atas hal ini aku tidak dipermalukan. Atas hal ini aku membuat mukaku seperti batu cadas, dan aku mengetahui bahwa aku tidak akan dipermalukan!”* - *“Dia direndahkan dan ditolak oleh manusia, seorang yang penuh penderitaan dan yang dikenal berpenyakit, dan seperti yang menyembunyikan wajahnya dari dirinya, dia direndahkan dan kita tidak mengindahkannya. Sesungguhnya, dia telah menanggung penyakit dan penderitaan kita, dia telah memikulnya, tetapi kita menganggap dia kena kutuk, dihajar dan didera Elohim!”*

Yeshua voor Pilatus en Herodes

In de vroege ochtend werd door het Sanhedrin het officiële doodvonnis uitgesproken: *“Toen het nu morgen geworden was, namen al de overpriesters en de oudsten des volks het besluit tegen Yeshua om Hem te doden. En zij boeiden Hem, leidden Hem weg en zij leverden Hem over aan Pilatus, de stadhouder!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:1-2). **Bahasa Indonesia:** *“Dan ketika menjelang pagi, semua imam kepala dan tua-tua bangsa itu mengambil kesepakatan bersama melawan Yeshua agar dapat menghukum mati Dia. Dan setelah mengikat Dia, mereka menggiring dan menyerahkannya kepada Gubernur Pontius Pilatus!”* - *“En terstond, des morgens vroeg, stelden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden, de gehele Raad, een besluit vast, en zij boeiden Yeshua en zij leidden Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus!”* (Marcus 15:1). **Bahasa Indonesia:** *“Dan segera pada pagi-pagi benar, setelah membuat kesepakatan, para imam kepala bersama para tua-tua dan para ahli kitab, dan seluruh anggota Sanhedrin, dengan mengikat Yeshua, mereka menggiring dan menyerahkan kepada Pilatus!”* Hoewel zijn residentie te Caesarea was, zetelde Pilatus bij bijzondere gelegenheden zoals in dit geval het Pesachfeest in Jeruzalem, hetgeen voor het Sanhedrin goed uitkwam.

“En zij begonnen Hem te beschuldigen en zeiden: Wij hebben bevonden, dat deze ons volk verleidt, doordat Hij verbiedt de keizer belasting te betalen en van Zichzelf zegt, dat Hij de Mashiach, de Koning is!” (Lucas 23:2). **Bahasa Indonesia:** *“Dan mereka mulai menuduh Dia dengan mengatakan: Kami telah mendapati Dia sedang menyesatkan bangsa ini dan melarang untuk membayar pajak kepada kaisar dengan mengatakan diri-Nya sendiri adalah Mesias, seorang raja!”* Ze probeerden Yeshua bij de Romeinse stadhouder in een kwaad daglicht te stellen door te beweren, dat Hij de Joden ervan zou weerhouden, de verplichte belasting aan de keizer te betalen. Dat was natuurlijk een gemene leugen, want niet zo lang daarvoor gaf Hij op hun vraag of het geoorloofd is de keizer belasting te betalen nog het antwoord: *“Geeft dan de keizer wat des keizers is, en G'de wat G'ds is!”* (Lucas 20:25). **Bahasa Indonesia:** *“Kalau begitu, bayarkanlah kepada kaisar milik kaisar, dan kepada Elohim milik Elohim!”* Bij de tweede aanklacht lieten ze op de theologische aanduiding Mashiach [Messias] de politieke term koning volgen, want als Yeshua van Zichzelf gezegd zou hebben dat Hij de Koning der Joden is, dan zou dit hoogverraad geweest zijn en als rebellie tegen de keizer beschouwd worden. Daarom was de laatste beschuldiging voor Pilatus de belangrijkste.

“Pilatus dan keerde terug in het gerechtsgebouw en riep Yeshua en zeide tot Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? Yeshua antwoordde: Zegt gij dit uit uzelf of hebben anderen u over Mij gesproken? Pilatus antwoordde: Ben ik soms een Jood? Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd; wat hebt Gij gedaan? Yeshua antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien Mijn Koninkrijk van deze wereld geweest was, zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden zou worden overgeleverd; nu echter is Mijn

Koninkrijk niet van hier. Pilatus dan zeide tot Hem: Zijt Gij dus toch een koning? Yeshua antwoordde: Gij zegt, dat Ik koning ben. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik voor de waarheid zou getuigen; een ieder, die uit de waarheid is, hoort naar Mijn stem. Pilatus zeide tot Hem: Wat is waarheid? En na dit gezegd te hebben, kwam hij weder naar buiten tot de Joden en zeide tot hen: Ik vind geen schuld in Hem!" (יִוְחָנָן Yochanan [Johannes] 18:33-38). **Bahasa Indonesia:** "Lalu Pilatus masuk lagi ke dalam markas dan memanggil Yeshua, serta berkata kepada-Nya: Apakah Engkau Raja orang-orang Yahudi? Yeshua menjawab kepadanya: Apakah engkau mengatakan hal ini dari dirimu sendiri, atau adakah orang-orang lain menceritakan tentang Aku kepadamu? Pilatus menjawab: Apakah aku orang Yahudi? Bangsamu dan para imam kepala itu telah menyerahkan Engkau kepadaku! Apa yang telah Engkau perbuat? Yeshua menjawab: Kerajaan-Ku bukan berasal dari dunia ini. Jika kerajaan-Ku berasal dari dunia ini, para pengawal-Ku tentu telah berjuang agar Aku jangan diserahkan kepada orang-orang Yahudi; tetapi sekarang kerajaan-Ku bukanlah berasal dari sini. Lalu Pilatus berkata kepada-Nya: Jadi, apakah Engkau seorang raja? Yeshua menjawab: Engkau berkata bahwa Aku adalah seorang raja. Untuk itulah Aku telah dilahirkan, dan untuk itulah Aku telah datang ke dunia, supaya Aku dapat bersaksi dalam kebenaran. Setiap orang yang berasal dari kebenaran, dia mendengarkan suara-Ku. Pilatus berkata kepada-Nya: Apakah kebenaran itu? Dan setelah mengatakan hal itu, ia keluar lagi kepada orang-orang Yahudi serta berkata kepada mereka: Aku tidak menemukan satu pun kesalahan dalam diri-Nya!" Pilatus begreep dus dat er geen sprake was van een politiek koningschap en zei tot de overpriesters en de scharen: "Ik vind niets strafbaars in deze mens!" (Lucas 23:4). **Bahasa Indonesia:** "Aku tidak mendapati apa pun yang salah pada Orang ini!"

Maar zij lieten het er niet bij zitten, bleven volhardend talrijke beschuldigingen tegen Hem inbrengen en zorgden ervoor, dat Pilatus Hem naar Herodes afschoof, waar zij Hem opnieuw heftig beschuldigden. Omdat Yeshua bij het verhoor bleef zwijgen en op geen enkele vraag van Herodes antwoord gaf, werd Hij door hem en zijn soldaten bespot, vernederd, uitgelachen en, honend gehuld in een soort 'koningsmantel', naar Pilatus teruggestuurd. Doordat ze Yeshua naar elkaar doorstuurden erkenden beide gezagsdragers in principe Zijn onschuld.

Pilatus wast zijn handen in onschuld

Na Zijn terugkomst in Jeruzalem eisten de leden van de Hoge Raad opnieuw Zijn dood. Tot twee keer aan toe verklaarde Pilatus, dat hij niets in Hem gevonden heeft, waarmee Hij de doodstraf zou verdienen, maar ze bleven erop aandringen dat Yeshua gekruisigd zou moeten worden. Zelfs bij zijn aanbod om aan een gevangene gratie te verlenen vanwege Pesach gaven de Joodse leiders en degenen uit het volk, die door hen waren meegebracht, de voorkeur aan de vrijlating van de gevaarlijke verzetstrijder Bar-Aba [Barabbas].

"Doch Pilatus richtte zich wederom met luider stem tot hen, omdat hij Yeshua wenste los te laten. Maar zij riepen terug en zeiden: Kruisig Hem, kruisig Hem! Hij zeide voor de derde maal tot hen: Wat heeft deze dan toch voor kwaad gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden, waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten! Maar zij drongen aan en eisten onder luid geschreeuw, dat Hij gekruisigd zou worden, en hun geschreeuw werd al sterker!" (Lucas 23:20-23). **Bahasa Indonesia:** "Kemudian, sekali lagi Pilatus berteriak kepada mereka karena ingin melepaskan Yeshua. Namun mereka berteriak sambil berkata: Salibkanlah! Salibkanlah Dia! Dan untuk ketiga kalinya dia berkata kepada mereka: Mengapa, sebab kejahatan apa yang telah Orang ini lakukan? Aku tidak menemukan apa pun pada diri-Nya sebagai alasan kematian. Jadi, setelah menghajar-Nya aku akan melepaskan Dia. Namun dengan suara keras, mereka terus mendesak untuk meminta agar Dia disalibkan. Dan suara mereka dan para imam kepala itu menang!"

"Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide: Ik ben onschuldig aan Zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat ervan komt!" (מַתִּיתָיָהוּ Matit'yahu [Mattheüs] 27:24). **Bahasa Indonesia:** "Dan Pilatus, ketika melihat bahwa hal itu tidak menghasilkan apa pun, sebaliknya malah menimbulkan kekacauan, dengan mengambil air ia membasuh tangan di hadapan kerumunan orang itu seraya berkata: Aku tidak bersalah terhadap darah Orang Benar ini; akan kamu lihat!" Hier komt het bekende spreekwoord vandaan, dat ook letterlijk zo in תְּהִלָּים

Tehilim [Psalmen - Mazmur] 26:6 staat: *"Ik was mijn handen in onschuld!"* **Bahasa Indonesia:** *"Aku membasuh tanganku tanda tidak bersalah!"* - *"En al het volk antwoordde en zeide: Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen!"* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:25). **Bahasa Indonesia:** *"Dan sambil menanggapi, seluruh rakyat itu berkata: Darah-Nya atas kami dan atas anak-anak kami!"*

De geseling en bespotting

"Toen liet hij hun Bar-Aba [Barabbas] los, maar Yeshua geselde hij en hij gaf Hem over om gekruisigd te worden. Toen namen de soldaten van de stadhouder Yeshua mede naar het gerechtsgebouw en riepen de gehele afdeling bij Hem samen. En zij trokken Hem Zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om; ook vlochten zij van doornen een kroon en zetten die op Zijn hoofd en gaven Hem een riet in Zijn rechterhand. Toen vielen zij voor Hem op de knieën en spotten, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden! En zij spuwden naar Hem en namen het riet en sloegen Hem ermee op het hoofd!" (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:26-30). **Bahasa Indonesia:** *"Kemudian, dia membebaskan Barabas bagi mereka; dan setelah mencambuki Yeshua, ia menyerahkan supaya Dia disalibkan. Kemudian para prajurit gubernur, setelah membawa Yeshua ke markas, mereka mengumpulkan seluruh pasukan ke hadapan-Nya. Dan setelah menelanjangi Dia, mereka mengenakan jubah ungu kebesaran kepada-Nya. Dan setelah menganyam sebuah mahkota dari duri, mereka mengenakannya di atas kepala-Nya, dan sebatang buluh pada tangan kanan-Nya. Dan seraya berlutut di hadapan-Nya, mereka mengejek-Nya dengan berkata: Salam, hai raja orang Yahudi! Dan seraya meludah kepada-Nya, mereka mengambil buluh itu dan memukuli pada kepala-Nya!"* - *"Toen nam dan Pilatus Yeshua en liet Hem geselen. En de soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op Zijn hoofd en deden Hem een purperen kleed om, en zij traden op Hem toe en zeiden: Gegroet, Koning der Joden! En zij gaven Hem slagen in het gelaat!"* (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:1-3). **Bahasa Indonesia:** *"Oleh karena itu kemudian, Pilatus membawa Yeshua dan mencambuk-Nya. Dan setelah menganyam sebuah mahkota dari duri, prajurit-prajurit itu meletakkannya di atas kepala-Nya, dan memakaikan jubah ungu kepada-Nya, dan berkata: Salam, hai Raja orang-orang Yahudi! Dan mereka melayangkan tamparan-tamparan kepada-Nya!"*

De geseling, die gewoonlijk aan de kruisiging voorafging, wordt door de vier evangelisten niet nader beschreven, maar het was een wrede en vreselijke straf, die bijzonder pijnlijk was en de rug van de veroordeelde volkomen openreet. De gesels waren namelijk leren riemen met scherpe stukjes been en metaal aan de uiteinden. Maar daar bleef het niet bij. Na de bloedige geseling gingen de soldaten Yeshua nog extra mishandelen en vernederen door Hem een doornenkroon op het hoofd te zetten en er met een rieten stok op te slaan zodat de doorns diep in Zijn hoofd doordrongen om Hem zo veel mogelijk te pijnigen. Zowel de doornenkroon alsook de rietstok die als scepter moest fungeren, waren bedoeld om de spot met Zijn koninklijke waardigheid te drijven. Om de zogenaamde koningsattributen compleet te maken, deden ze Yeshua een scharlaken soldatenmantel om, nadat ze Hem eerst hadden uitgetkleed. Maar de meest vernederende belediging was hun speeksel in Zijn gezicht! Het iemand in zijn gezicht spugen is tot op heden in het Midden-Oosten de ergste vorm van minachting tonen. Wij moeten er bij het lezen van deze verzen namelijk rekening houden met het feit, dat deze Romeinse soldaten geen Italianen waren, maar uit de lokale buurvölkeren waren gerekruteerd, die een hekel aan Joden hadden. Zij behandelden Hem daarom ronduit sadistisch en verergerden niet alleen de pijn van de geseling, maar kwetsten Hem ook nog geestelijk op de wreedste manieren.

Zo begon Zijn lijdensweg gelijk geschreven staat: *"Maar om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden. Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg, maar de Eeuwige heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen neerkomen. Hij werd mishandeld, maar Hij liet Zich verdrukken en deed Zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open."* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 53:5-7). **Bahasa Indonesia:** *"Namun, dia ditikam karena pemberontakan kita, diremukkan karena kejahatan kita. Ganjaran demi keselamatan kita menimpa atasnya, dan melalui bilurnya dia telah menjadi*

kesembuhan bagi kita. Seperti domba, kita semua telah tersesat, kita masing-masing telah berbalik menurut jalannya sendiri, tetapi Tuhan telah menimpakan kepadanya kejahatan kita semua. Dia ditindas dan dia disengsarakan, tetapi dia tidak membuka mulutnya. Seperti seekor domba dia digiring ke pembantaian, dan seperti induk domba, dia menjadi kelu di hadapan yang mengguntingi bulunya, demikianlah dia tidak membuka mulutnya!" Yeshua heeft de straf op Zich genomen die wij allen hadden verdiend voor onze zonden: "Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest." (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 53:8, NBG). NBV: "Om de zonden van mijn volk werd Hij geslagen!" **Bahasa Indonesia:** "Oleh karena pemberontakan bangsa-Ku, itulah itu menimpa atasnya!"

Laatste poging om Yeshua vrij te laten

"En Pilatus kwam wederom naar buiten en zeide tot hen: Zie, ik breng Hem voor u naar buiten, opdat gij weet, dat ik geen schuld in Hem vind. Yeshua dan kwam naar buiten met de doornenkroon en het purperen kleed. En Pilatus zeide tot hen: Zie, de mens! Toen dan de overpriesters en hun dienaars Hem zagen, schreeuwden zij en zeiden: Kruisigen, kruisigen! Pilatus zeide tot hen: Neemt gij Hem en kruisigt Hem: want ik vind geen schuld in Hem. De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en naar die wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf G'ds Zoon gemaakt. Toen Pilatus dan dit woord hoorde, werd hij nog meer bevreesd, en hij ging weder het gerechtsgebouw binnen en zeide tot Yeshua: Waar zijt Gij vandaan? Maar Yeshua gaf hem geen antwoord. Pilatus dan zeide tot Hem: Spreekt Gij niet tot mij? Weet Gij niet, dat ik macht heb U los te laten, maar ook macht om U te kruisigen? Yeshua antwoordde: Gij zoudt geen macht tegen Mij hebben, indien het u niet van boven gegeven ware: daarom heeft hij, die Mij aan u heeft overgeleverd, groter zonde. Van toen af trachtte Pilatus Hem los te laten, maar de Joden schreeuwden en zeiden: Indien gij deze loslaat, zijt gij geen vriend van de keizer; een ieder, die zich koning maakt, verzet zich tegen de keizer. Pilatus dan hoorde deze woorden en hij liet Yeshua naar buiten brengen en zette zich op de rechterstoel, op de plaats, genaamd Litostratos, in het Hebreeuws Gabata. En het was Voorbereiding voor het Pesach, ongeveer het zesde uur, en hij zeide tot de Joden: Zie, uw Koning! Zij dan schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zeide tot hen: Moet ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer!" (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:4-15). **Bahasa Indonesia:** "Kemudian Pilatus keluar lagi dan berkata kepada mereka: Lihatlah, aku membawa Dia ke luar kepadamu, supaya kamu mengetahui bahwa aku tidak menemukan kesalahan apa pun dalam diri-Nya! Lalu Yeshua tampil ke luar, dengan mengenakan mahkota duri dan jubah ungu. Dan Pilatus berkata kepada mereka: Lihatlah Orang ini! Maka, ketika para imam kepala dan para pengawal melihat Dia, mereka berteriak, sambil berkata: Salibkan! Salibkan! Pilatus berkata kepada mereka: Bawalah Dia dan kamu salibkanlah, karena aku tidak menemukan kesalahan dalam Dia! Orang-orang Yahudi itu menjawab kepadanya: Kami mempunyai torat, dan menurut torat kami, Dia harus mati karena Dia menjadikan diri-Nya sendiri Putra Elohim! Sebab itu, ketika Pilatus mendengar perkataan itu, ia semakin ketakutan, dan dia masuk lagi ke dalam markas serta berkata kepada Yeshua: Dari manakah Engkau berasal? Namun Yeshua tidak memberi jawaban kepadanya. Oleh karena itu Pilatus berkata kepada-Nya: Tidakkah Engkau mau berbicara kepadaku? Tidakkah Engkau mengetahui bahwa aku mempunyai otoritas untuk menyalibkan Engkau dan aku mempunyai otoritas untuk membebaskan Engkau? Yeshua menjawab: Engkau tidak mempunyai otoritas apa pun terhadap Aku, jika tidak diberikan kepadamu dari atas. Sebab itu, orang yang menyerahkan Aku kepadamu, mereka mempunyai dosa lebih besar. Sejak itu, Pilatus berusaha untuk membebaskan Dia, tetapi orang-orang Yahudi itu berteriak sambil berkata: Jika engkau membebaskan Orang ini, engkau bukanlah sahabat kaisar. Setiap orang yang ingin menjadikan dirinya raja, dia menentang kaisar. Kemudian, setelah mendengar perkataan itu, Pilatus membawa Yeshua ke luar. Dan dia duduk di atas kursi pengadilan, di tempat yang disebut Lithostrotos, tetapi dalam bahasa Ibrani, Gabata. Dan hari itu adalah persiapan Paskah, dan kira-kira jam keenam. Dan dia berkata kepada orang-orang Yahudi itu: Lihatlah, rajamu! Namun mereka berteriak: Enyahkan! Enyahkan! Salibkan Dia! Pilatus berkata kepada mereka: Haruskah aku menyalibkan Rajamu? Imam-imam kepala itu menjawab: Kami tidak mempunyai raja selain kaisar!" De overpriesters, die tot de Sadduceeën behoorden en elke profetische

Messiasverwachting verwierpen, chanteerden Pilatus op een smerige wijze en dreigden ermee, hem bij de keizer zwart te maken als hij Yeshua vrijlaat. Dit dreigement bleek succesvol te zijn, want daardoor zwichtte hij alsnog voor de druk van de Joodse leiders.

De weg naar Golgota

“Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden!” (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:16).

Bahasa Indonesia: *“Maka kemudian, Pilatus menyerahkan Dia kepada mereka supaya Dia disalibkan!”* Dat betekende, dat de soldaten moesten stoppen met hun pesterijen en vernederingen, die ze overigens niet op bevel van Pilatus deden, maar op eigen initiatief: *“En toen zij Hem bespot hadden, trokken zij Hem de mantel uit en deden Hem Zijn klederen aan en zij leidden Hem weg om Hem te kruisigen!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:31).

Bahasa Indonesia: *“Dan mereka sambil berolok-olok kepada-Nya, mereka menanggalkan jubah kebesaran-Nya itu dan mengenakan kembali jubah-Nya dan mereka menggiring-Nya untuk menyalibkan-Nya!”* De soldaten kregen het bevel, Yeshua naar de plaats van de kruisiging af te voeren, die buiten de stad lag: *“Zij dan namen Yeshua, en Hij, zelf Zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgota...”* (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:17).

Bahasa Indonesia: *“Dan mereka menerima Yeshua serta menggiring-Nya. Dan sambil memikul salib-Nya, Dia keluar menuju tempat yang disebut Tengkorak, yang dalam bahasa Ibrani disebut Golgota...”*

Het was toen gebruikelijk, dat de ter dood veroordeelde zelf zijn eigen kruis moest dragen, hetgeen hier ook van Yeshua gezegd wordt. Hiermee is echter niet het volledige kruis bedoeld, maar alleen de dwarsbalk, want de lange kruispaal bevond zich al op de executieplaats. Zoals gezegd heeft Yeshua aanvankelijk zelf de loodzware dwarsbalk gedragen, maar bezweek na de vele martelingen die Hij moest ondergaan blijkbaar onder het gewicht, want in Marcus 15:21 lezen wij: *“En zij presten een voorbijganger om Zijn kruis te dragen, een zekere Shim'on van Cyrene, die van het land kwam, de vader van Alexander en Rufus!”* **Bahasa Indonesia:** *“Dan mereka memaksa seseorang yang sedang lewat, Simon orang Kirene, ayah Aleksander dan Rufus, yang sedang pulang dari ladang, supaya dia memikul salib-Nya!”*

Lucas beschrijft dit wat uitgebreider: *“En toen zij Hem wegleidden, grepen zij een zekere Shim'on van Cyrene, die van het land kwam, en legden hem het kruis op om het achter Yeshua aan te dragen. En Hem volgde een grote menigte van volk en van vrouwen, die zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden. En Yeshua wendde Zich tot haar en zeide: Dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen, want zie, er komen dagen, waarop men zeggen zal: Zalig de onvruchtbaren, en de schoot, die niet heeft gebaard, en de borsten, die niet hebben gezoogd. Dan zal men beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons, en tot de heuvelen: Bedekt ons. Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal met het dorre geschieden?”* (Lucas 23:26-31).

Bahasa Indonesia: *“Dan ketika mereka membawa Dia pergi, seraya menahan Simon, seorang Kirene, yang baru datang dari ladang, mereka meletakkan salib itu ke atasnya supaya memikulnya di belakang Yeshua. Dan sejumlah besar massa mengikuti Dia, dan juga wanita-wanita yang menangisi dan meratapi Dia. Dan sambil berpaling kepada mereka, Yeshua berkata: Hai putri-putri Yerusalem, janganlah menangisi Aku, melainkan tangisilah dirimu sendiri dan anak-anakmu! Sebab lihatlah, masanya akan tiba, yang di dalamnya mereka akan berkata: Berbahagialah dia yang mandul dan rahim yang tidak pernah melahirkan dan buah dada yang tidak pernah menyusui. Pada waktu itu mereka akan mulai berkata kepada gunung-gunung: Runtuhlah ke atas kami! Dan kepada bukit-bukit: Timbunilah kami! Sebab jikalau orang berbuat hal-hal ini terhadap kayu bergetah, apakah yang akan terjadi terhadap yang kering?”*

Yeshua had het hier over de latere verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 g.t., die velen van hen zouden meemaken. In vers 27 hebben we gelezen, dat een grote menigte van het volk met hen meeliep. Van de hiervan apart genoemde vrouwen wordt gezegd, dat zij zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden, maar van de anderen wordt dit niet gezegd. Er zullen ook velen geweest zijn die Yeshua uitscholden of Hem misschien zelfs uitlachten. Dat moet een traumatische ervaring voor Hem geweest zijn en men kan zich afvragen wat er tijdens de lange, pijnlijke en vernederende weg van de stad naar de executieplaats door Hem heen moet zijn gegaan. Wij kunnen ons daar weliswaar geen voorstelling van maken, toch in Psalm 22:7 lezen

wij: "Maar ik ben een worm en geen man, een smaad voor de mensen en veracht door het volk!" **Bahasa Indonesia:** "Namun aku ini seekor cacing dan bukan manusia; suatu celaan bagi manusia, dan direndahkan oleh bangsa!" Hier is niet David aan het woord, maar Yeshua zelf door de mond van David. Hij is het, die Zichzelf hier een worm noemt! Wat wil Hij daarmee zeggen? Niets anders dan dat Hij in elk opzicht aan ons gelijk was, een mens van vlees en bloed met alle zwakheden. In de Bijbel is een worm namelijk een allegorie voor de mens. Dat komt heel duidelijk in **איוב** lyov [Job - Ayub] 25:6 naar voren: "Wat vermag dan de mens, een worm slechts, wat kan het mensenkind, een made?" **Bahasa Indonesia:** "Apa lebihnya manusia, yang hanya seekor belatung, dan anak manusia, yang hanya seekor cacing!" Een sterfelijk mensenkind is in zijn zwakheid dus niet meer dan een worm en in Hebrëen 2:17 staat geschreven, dat Yeshua in alle opzichten aan Zijn broeders gelijk moest worden, want Hij heeft uw en mijn plaats ingenomen aan dat kruis. Maar besef wel: wanneer u Zijn plaatsvervangend offer niet gelooft en dus ook niet aanneemt, dan blijft de straf alsnog op u wachten, want het loon van de zonde is de dood (Romeinen 6:23). Vergeet dat nooit!

Het tweede deel van vers 7, dat de Mashiach zou lijden en veracht zou zijn door het volk, wordt in het Talmudtraktaat **סנהדרין** San'hedrin 98b en in de Midrash Tan'chumi door Rabbi Nachman rechtstreeks met **ישעיהו** Yeshayahu [Jesaja] 53:3 en 4 in verband gebracht, waar geschreven staat: "Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door G'd geslagene en verdruchte."

De kruisiging

"En zij kwamen aan een plaats, genaamd Golgota, dat is de zogenaamde Schedelplaats, en zij gaven Hem wijn, vermengd met gal, te drinken. En toen Hij die proefde, wilde Hij niet drinken!" (**מתתיהו** Matit'yahu [Mattheüs] 27:33-34). **Bahasa Indonesia:** "Dan setelah tiba di suatu tempat yang disebut Golgota, yang disebut Tempat Tengkorak, mereka memberi minum anggur asam yang telah dicampur dengan empedu kepada-Nya. Dan sesudah mengecapnya, Dia tidak mau minum!" - "En zij brachten Hem op de plaats Golgota, hetgeen betekent Schedelplaats. En zij gaven Hem wijn, met mirre gemengd, doch Hij nam die niet!" (Marcus 15:22-23). **Bahasa Indonesia:** "Dan mereka menggiring Dia ke Golgota, suatu tempat yang bila diterjemahkan berarti Tempat Tengkorak. Dan mereka memberikan kepada-Nya anggur yang dicampur mur untuk meminumnya, tetapi Dia tidak menerimanya!" Meteen bij aankomst wilden de soldaten Hem verdovende wijn geven om de pijn te verlichten, maar Hij wees dit af omdat Hij Zijn lijden bij volle bewustzijn wilde dragen.

"Er werden ook nog twee misdadigers weggeleid, om met Hem te worden terechtgesteld. En toen zij aan de plaats gekomen waren, die Schedel genoemd wordt, kruisigden zij Hem daar en ook de misdadigers, de ene aan Zijn rechterzijde en de andere aan Zijn linkerzijde. En Yeshua zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!" (Lucas 23:32-34). **Bahasa Indonesia:** "Dan ada juga dua orang penjahat yang lain, digiring bersama Dia untuk dihukum mati. Dan ketika mereka sampai di tempat yang disebut Tengkorak, di sana mereka menyalibkan Dia dan para penjahat itu, seorang di sebelah kanan dan yang lain di sebelah kiri. Dan Yeshua berkata: Ya Bapa, ampunkanlah kepada mereka, sebab mereka tidak tahu mereka berbuat apa!" Zo werd het schriftwoord vervuld, dat zegt: "Men rekende Hem tot de misdadigers, maar de zonden van velen nam Hij op Zich en voor misdadigers vroeg Hij om vergeving!" (**ישעיהו** Yeshayahu [Jesaja] 53:12, Groot Nieuws Bijbel). **Bahasa Indonesia:** "Dan dia telah terhitung bersama para pemberontak, dan dia telah menanggung dosa orang banyak, dan dia bersyafaat bagi para pemberontak!"

De Romeinse soldaten nagelden Hem met Zijn handen en voeten aan het kruis, terwijl velen naderbij kwamen om Hem te bespotten: "Want honden hebben Mij omringd, een bende boosdoeners heeft Mij omsingeld, die Mijn handen en voeten doorboren. Al Mijn beenderen kan ik tellen; zij kijken toe, zij zien met leedvermaak naar Mij!" (**תהלים** Tehilim [Psalmen] 22:17-18, NBG). Willibrordvertaling: "De honden staan al om Mij heen, een meute boosdoeners heeft Mij omsingeld, ze hebben mijn handen en voeten doorboord!" **Bahasa Indonesia:** "Karena anjing-

anjing telah mengerumuni aku; segerombolan orang jahat telah mengepung aku; menusuk kedua tangan dan kakiku. Aku menghitung semua tulangku; mereka memandang, mereka menatap aku!” Zeer terecht wordt deze tekst vanouds op de kruisiging van Yeshua toegepast, want het doorboren van handen en voeten wijst rechtstreeks naar de spijkers waarmee Yeshua aan het kruis werd genageld. Voordat de spijkers in handen en voeten werden geslagen, werden dezen eerst met touwen vastgebonden. Daarom lezen we in de Groot Nieuws Bijbel: *“Mijn vijanden hebben Mij omsingeld, die honden sluiten Mij in, ze snoeren Mij vast aan handen en voeten.”* De meute boosdoeners wordt hier met honden vergeleken. Honden worden in de Bijbel vaak ook metaforisch toegepast op heidenen en wij kunnen daarbij zonder meer denken aan de Romeinse soldaten die Yeshua eerst gemarteld en vervolgens gekruisigd hebben.

“Toen dan de soldaten Yeshua gekruisigd hadden, namen zij Zijn klederen en maakten daarvan vier delen, voor iedere soldaat een deel, en Zijn onderkleed. Dit kleed nu was zonder naad, aan één stuk geweven. Zij zeiden dan tot elkander: Laten wij dit niet scheuren, maar erom loten, voor wie het zijn zal; zodat het schriftwoord vervuld werd: Zij hebben Mijn klederen onder elkander verdeeld en over Mijn kleding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de soldaten gedaan!” (ירחנן Yochanan [Johannes] 19:23-24). **Bahasa Indonesia:** *“Kemudian, ketika para prajurit itu menyalibkan Yeshua, mereka mengambil jubah-Nya, dan menjadikannya empat potong, satu potong untuk setiap prajurit. Juga pakaian-Nya, tetapi pakaian itu tanpa jahitan, dari atas seluruhnya tenunan. Lalu mereka berkata seorang terhadap yang lain: Janganlah kita merobeknya, tetapi kita akan membuang undi atasnya, itu akan menjadi milik siapa. Dengan demikian kitab suci dapat digenapi, yang mengatakan: Mereka membagi-bagikan jubah-Ku di antara mereka, dan mereka melempar undi atas pakaian-Ku. Memang kemudian, para prajurit itu telah melakukan hal-hal itu!”* Het is inderdaad de letterlijke vervulling van תהלים Tehilim [Psalmen - Mazmur] 22:19, waar staat: *“Zij verdelen Mijn klederen onder elkander en werpen het lot over Mijn gewaad!”* **Bahasa Indonesia:** *“Mereka membagi-bagi jubahku di antara mereka, dan membuang undi untuk pakaianku!”*

De bespottig

In תהלים Tehilim [Psalmen - Mazmur] 22:8 lezen wij: *“Allen die Mij zien, bespotten Mij, zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd!”* **Bahasa Indonesia:** *“Semua orang yang melihatku menertawakan aku dengan ejekan; mereka membuka bibir; mereka menggeleng-gelengkan kepalanya!”* Ook dit vers werd letterlijk vervuld toen Yeshua aan het kruis hing, want de mensen gingen Hem inderdaad bespotten en daarbij hun hoofd schudden: *“En de voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd en zeiden: Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, red Uzelf, indien Gij G'ds Zoon zijt, en kom af van het kruis!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:39-40). **Bahasa Indonesia:** *“Dan, orang-orang yang sedang lewat menghujat Dia sambil menggelenggelengkan kepalanya serta berkata: Engkau yang merobohkan tempat suci dan membangunnya dalam tiga hari, selamatkanlah diri-Mu sendiri! Jika Engkau Putra Elohim, turunlah dari salib itu!”* Psalm 22:8 wordt ook in de rabbijnse literatuur op de lijdende Mashiach Ben Yosef toegepast: *“Allen die minachtend naar Mij kijken lachen Mij uit, zij steken de lip uit en schudden het hoofd!”* (פס יקתא רבתי) Pesiq'ta Rabati 37:1).

“Evenzo spotten de overpriesters samen met de schriftgeleerden en oudsten en zij zeiden: Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden. Hij is Israëls Koning; laat Hij nu van het kruis afkomen en wij zullen aan Hem geloven. Hij heeft Zijn vertrouwen op G'd gesteld; laat die Hem nu verlossen, indien Hij een welgevallen in Hem heeft; want Hij heeft gezegd: Ik ben G'ds Zoon!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:41-43). **Bahasa Indonesia:** *“Dan seperti itu juga para imam kepala bersama para ahli kitab dan para tua-tua, sambil mencemooh mereka berkata: Orang lain telah Dia selamatkan, diri-Nya sendiri Dia tidak mampu untuk menyelamatkannya! Jika Dia Raja Israel, biarlah sekarang Dia turun dari salib, dan kita akan percaya kepada-Nya! Dia telah memercayakan diri kepada Elohim, biarlah Dia meluputkan-Nya sekarang, jika Dia menginginkan-Nya; karena Dia berkata: Aku adalah Putra Elohim!”* De overpriesters staan samen met de oudsten en schriftgeleerden voor het kruis te spotten met precies dezelfde woorden die reeds in de lijdenspsalm staan voorspeld: *“Wentel het op de Eeuwige; laat die Hem verlossen, Hem redden, Hij heeft immers welgevallen aan Hem!”* (תהלים Tehilim)

[Psalmen - Mazmur] 22:9). **Bahasa Indonesia:** “Berserahlah kepada Tuhan, biarlah Dia menyelamatkannya, karena Dia berkenan kepadanya!” - “En het volk stond erbij en zag toe. Ook de oversten hoonden en zeiden: Anderen heeft Hij gered, laat Hij nu Zichzelf redden, indien Hij de Mashiach G'ds is, de uitverkorene!” (Lucas 23:35). **Bahasa Indonesia:** “Dan orang-orang itu berdiri sambil menyaksikannya. Dan juga para pemimpin bersama mereka mengejek sambil berkata: Dia menyelamatkan orang lain, biarlah Dia menyelamatkan diri-Nya sendiri, jika Dia adalah Mesias yang dipilih Elohim!”

In vers 13 van Psalm 22 zegt de lijdende Knecht: “Vele stieren hebben Mij omringd, buffels van Bashan hebben Mij omsingeld” **Bahasa Indonesia:** “Banyak lembu jantan muda mengelilingiku; yang kuat dari Basan telah mengerumuni aku!” Hier is sprake van een parallellisme, want er wordt twee keer hetzelfde gezegd om het extra te benadrukken. Met de stieren en buffels wordt de vijandige menigte bedoeld, die de lijdende Mashiach omringt. Yeshua wordt hier omsingeld en beledigd door Zijn vijanden, de overpriesters en schriftgeleerden, die dus van een hogere rang waren en vanwege hun kracht en woede vergeleken worden met sterke buffels en leeuwen. en anderen van een lagere rang, die vergeleken worden met honden.

Vers 14: “Zij sperren hun muil tegen Mij open; een verscheurende, brullende leeuw!” **Bahasa Indonesia:** “Mereka membuka mulutnya ke arahku, seperti singa yang merobek dan mengaum!” Deze beeldspraak vertolkt de agressieve houding van de woedende menigte om de lijdende Mashiach heen, zoals dit citaat uit Psalm 22 ook in de Midrash wordt uitgelegd: “Voorts zullen zij over Hem als leeuwen brullen, zoals wordt gezegd: zij sperren hun muil tegen Mij open als een verscheurende en brullende leeuw!” (פסיקתא רבתי) Pesiq'ta Rabati 37:1).

Vers 15: “Als water ben Ik uitgestort en al Mijn beenderen zijn ontwricht; Mijn hart is geworden als was, het is gesmolten in Mijn binnenste.” **Bahasa Indonesia:** “Bagaikan air aku tucurah, dan seluruh tulangku berserakan; hatiku menjadi seperti lilin, dia meleleh di dalam dadaku!” Ook dit vers wordt in hetzelfde gedeelte van de פסיקתא רבתי Pesiq'ta Rabati aangehaald: “Ik ben uitgegoten als water, en al Mijn beenderen zijn ontwricht, Mijn hart is geworden als was, het is gesmolten in Mijn binnenste.” Er wordt zowel in Psalm 22 alsook in de Midrash gezegd dat al Zijn beenderen zijn ontwricht. Dit is een opmerkelijk detail, want het is namelijk een typisch kenmerk van iemand die gekruisigd werd omdat door het uittrekken als gevolg van het hangen aan het kruis de armen uit de kom schieten. Interessant, want in de tijd dat David deze Psalm schreef was de kruisiging nog niet bekend omdat deze executievorm pas vele eeuwen na het schrijven van deze Psalm in Judea door de Romeinen werd ingevoerd.

Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij Mij verlaten?

“En van het zesde uur af kwam er duisternis over het gehele land tot het negende uur. Omstreeks het negende uur riep Yeshua met luider stem, zeggende: Eli, Eli, lama sabachtani? Dat is: Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij Mij verlaten? En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Hij roept Elia!” (מתתיהו) Matityahu [Matthéüs] 27:45-47). **Bahasa Indonesia:** “Dan dari jam keenam, kegelapan telah turun atas seluruh tanah itu sampai jam kesembilan. Dan kira-kira jam kesembilan Yeshua berteriak dengan suara nyaring, sambil berkata: Eli, Eli, lama sabachtani? Yang artinya: Elohim-Ku, Elohim-Ku, mengapa Engkau meninggalkan Aku? Dan beberapa orang yang sedang berdiri di sana, setelah mendengarnya, mereka berkata: Dia sedang memanggil Elia!” - “En toen het zesde uur aangebroken was kwam er duisternis over het gehele land tot het negende uur. En op het negende uur riep Yeshua met luider stem: Eloi, Eloi, lama sabachtani, hetgeen betekent: Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij Mij verlaten? En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Zie, Hij roept Elia!” (Marcus 15:34-35). **Bahasa Indonesia:** “Dan pada jam kesembilan, berserulah Yeshua dengan suara nyaring, seraya berkata: Eloi, Eloi, lama sabachtani, yang bila diterjemahkan berarti: Elohim-Ku, Elohim-Ku, mengapa Engkau meninggalkan Aku? Dan setelah mendengarnya, beberapa orang yang berdiri di dekat itu berkata: Lihatlah, Dia memanggil Elia!” In Zijn doodsbenuwdheid riep Yeshua aan het kruis enkele minuten voordat Hij stierf precies dezelfde woorden waar de lijdenspsalm mee begint: למה עזבתני: Eli, Eli, lama azav'tani! Dat is: “Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij Mij verlaten?” (תהלים) Tehilim [Psalmen] 22:2). **Bahasa Indonesia:** “Elohim-Ku, Elohim-Ku, mengapa Engkau meninggalkan Aku?”

En nu de vraag: waren deze woorden uit Psalm 22, die David ruim duizend jaar eerder had opgeschreven echt profetisch? Heeft Ruach haQodesh [de Heilige Geest] hem echt de woorden ingegeven die de Mashiach vlak voor Zijn verzoeningsdood aan het kruis zou uitroepen? Yeshua zelf zegt van wel, want in Lucas 24:44 zien we dat Hij met betrekking tot de profetieën over Hem ook de Psalmen bij name noemt: *“Hij zeide tot hen: Dit zijn Mijn woorden, die Ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was, dat alles wat over Mij geschreven staat in de Wet van Moshe en de Profeten en de Psalmen moet vervuld worden.”* **Bahasa Indonesia:** *“Dan Dia berkata kepada mereka: Inilah firman yang telah Aku katakan kepadamu ketika Aku masih ada bersamamu, bahwa seharusnya digenapi semua yang telah tertulis di dalam torat Musa, dan para nabi, dan mazmur mengenai Aku!”*

Een van deze Psalmen is Psalm 22 en daarom is het voor mij wel duidelijk dat de bovengenoemde woorden uit vers 2 inderdaad een profetische lading hebben. In Psalm 22 staan deze woorden overigens in het Hebreeuws en in de evangeliën in het Aramees. Er hebben in de Griekse transcriptie van het Aramese woord שבקתני shevaq'tani echter noodgedwongen drie vervangingen plaats gevonden: ש shin werd σ sigma, כ vet werd β beta en ק qof werd χ chi, en op deze wijze veranderde שבקתני shevaq'tani in σαβαχθαני sabachthani. De juiste transcriptie van מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 27:46 zou derhalve zijn: *“Omstreeks het negende uur riep Yeshua met luider stem, zeggende: ‘Eli, Eli, lama shevaq'tani?’ Dat is: Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij Mij verlaten?”* **Bahasa Indonesia:** *“Dan kira-kira jam kesembilan Yeshua berteriak dengan suara nyaring, sambil berkata: ‘Eli, Eli, lama shevaq'tani?’ Yang artinya: Elohim-Ku, Elohim-Ku, mengapa Engkau meninggalkan Aku?”*

Toch kunnen wij niet begrijpen waarom Hij dit riep. Hoe kon G'd Zijn eigen Zoon, Zijn Gezalfde, verlaten? En toch gebeurde het. De Vader verliet Zijn geliefde Zoon in Zijn stervensuur. Hoe diep was Zijn lijden en hoe hevig Zijn angst en pijn. Hij was omringd door Zijn vijanden en haters die Hem gingen bespotten en mishandelden. En uitgerekend op het moeilijkste moment van Zijn aardse leven werd Hij door iedereen in de steek gelaten. Zelfs Zijn discipelen zijn gevlucht. Eenzaam hing Hij aan het kruis. Iedereen heeft Hem verlaten. Ook G'd heeft Hem verlaten. Hij weet dus wat wij doormaken als wij met onze pijnen, ons verdriet en onze nood naar Hem toe komen. Hij zal ons nooit verlaten, want Hij weet precies hoe dat voelt! Dat was ook de weg die Hij moest gaan, maar dan wel veel moeilijker en erger dan de weg die wij moeten gaan. Hij is die weg vrijwillig gegaan: voor ons! Uit liefde! Weet u nu waarom Hij in Zijn laatste minuten de woorden uitriep: *“Mijn G'd, Mijn G'd, waarom hebt Gij mij verlaten?”*

De zure wijn

“Hierna zeide Yeshua, daar Hij wist, dat alles reeds volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst! Er stond een kruik vol zure wijn; zij staken dan een spons, gedrenkt met zure wijn, op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond!” (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:28-29). **Bahasa Indonesia:** *“Sesudah itu Yeshua, yang mengetahui bahwa segala sesuatu sudah diselesaikan sehingga kitab suci telah digenapi, berkata: Aku haus! Lalu orang menaruh sebuah bejana yang penuh dengan anggur asam, dan dengan mengisi bunga karang dengan anggur asam itu serta menempatkannya pada sebatang hisop, mereka menyodorkannya ke mulut-Nya!” - “En terstond liep een van hen toe en nam een spons, drenkte die met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken. Maar de anderen zeiden: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem te redden!”* (מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 27:48-49). **Bahasa Indonesia:** *“Dan seketika itu juga, salah seorang dari mereka, sambil berlari dan mengambil bunga karang, mengisinya dengan anggur asam dan meletakkan pada sebatang buluh, memberi Dia minum. Namun yang selebihnya berkata: Biarkanlah! Marilah kita melihat kalaukalau Elia datang untuk menyelamatkan Dia!” - “En iemand liep toe, drenkte een spons met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken, zeggende: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem eraf te nemen!”* (Marcus 15:36). *“Ook de soldaten kwamen naderbij om Hem te bespotten en brachten Hem zure wijn, en zeiden: Indien Gij de Koning der Joden zijt, red dan Uzelf!”* (Lucas 23:36-37). **Bahasa Indonesia:** *“Dan sambil mendekat dan menawarkan anggur asam kepada-Nya, para prajurit itu pun mencemooh kepada-Nya, dengan berkata juga: Jika Engkau adalah Raja orang Yahudi, selamatkanlah diri-Mu sendiri!”* Hiermee gaat de Schrift opnieuw in vervulling, want er

staat geschreven: “Ja, zij gaven Mij gif tot spijsze, en lieten Mij in Mijn dorst azijn drinken.” (תהלים Tehilim [Psalmen] 69:22). **Bahasa Indonesia:** “Mereka memberikan empedu dalam makananku, dan dalam kehausanku mereka memberikan cuka untuk diminum!” De zure wijn waarover in de evangeliën gesproken wordt, was vermengd met azijn en water en mag dus niet verward worden met de verdovende wijn met gal, die Yeshua eerst kreeg aangeboden.

In תהלים Tehilim [Psalmen] 22:16 klaagt de lijdende Knecht over de kwellende dorst, waarmee Hij in Zijn lichamelijk lijden te maken heeft: “Verdroogd als een scherf is Mijn kracht, Mijn tong kleeft aan Mijn gehemelte; in het stof des doods legt Gij Mij neer!” **Bahasa Indonesia:** “Kekuatanku mengering bagaikan tembikar, dan lidahku melekat pada langit-langit mulutku; dan Engkau meletakkan aku dalam debu kematian!” Het slachtoffer geeft aan dat Zijn kracht verdroogd is als een potscherf. De Talmud zegt dat hiermee het verdrogen van het lichaamsvocht bedoeld is met het gevolg dat Zijn tong door het uitdrogen aan Zijn gehemelte kleeft. Ook dit is weer een typisch kenmerk van een kruisiging, en slaat precies op de kruisiging van Yeshua, die op de middag van de 14^e Nisan, het heetste tijdstip van de dag heeft plaatsgevonden: “Hierna zeide Yeshua, daar Hij wist, dat alles reeds volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst!” (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:28). **Bahasa Indonesia:** “Sesudah itu Yeshua, yang mengetahui bahwa segala sesuatu sudah diselesaikan sehingga kitab suci telah digenapi, berkata: Aku haus!”

Het is bijzonder boeiend te lezen dat de Mashiach, die hier Efrayim genoemd wordt, ook volgens de פסיקתא רבתי Pesiq'ta Rabati 37:1 moest lijden voor de zonden van de kinderen Israëls: “Het wordt onderwezen, dat in de maand van Nisan de aartsvaders zullen opstaan en tegen de Mashiach zullen zeggen: Efrayim, onze ware Mashiach, U bent groter dan wij, want U moest lijden voor de zonden van onze kinderen, en vreselijke beproevingen moest u ondergaan. [...] Omwille van Israël bent U geworden tot een mikpunt van algemene spot en belachelijk gemaakt voor de volken der aarde; U was in diepe duisternis en Uw ogen zagen geen licht, Uw huid kleefde aan Uw gebeente en Uw lichaam was uitgedroogd als een stuk hout; Uw ogen werden wazig van het vasten en Uw kracht was opgedroogd als een potscherf, al deze kwellingen wegens de ongerechtigheden van onze kinderen...” Ziet u, dat ook deze Midrash precies op Yeshua slaat? De overeenkomsten zijn verbazingwekkend!

Het lijden van Yeshua, de Zoon van David die dezelfde is als de Mashiach uit deze Midrash, is met geen pen te beschrijven. Dit alles heeft Yeshua vrijwillig ondergaan voor u en mij! Hij heeft de straf op Zich genomen, die wij eigenlijk verdiend hebben voor onze zonden en overtredingen. Dit deed Hij voor ons - wat doen wij voor Hem? Dankbaarheid, liefde, toewijding en gehoorzaamheid is het minste wat wij Hem kunnen aanbieden. Laat u dus niet misleiden door mensen die u op hun websites of in discussies willen wijsmaken dat Psalm 22 alsook Jesaja 53 niets met Yeshua te maken zouden hebben, want diverse rabbijnse geschriften uit de oudheid laten zien dat deze teksten wel degelijk betrekking hebben op de Mashiach. Alleen konden de rabbijnen nooit een bevredigend antwoord geven op de vraag naar de identiteit van de Mashiach. Wij daarentegen weten het wel, want wij hebben het voorrecht dat wij Yeshua hebben mogen leren kennen!

Het is volbracht!

“En Yeshua riep met luider stem: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest!” (Lucas 23:46). **Bahasa Indonesia:** “Dan, sambil berseru dengan suara nyaring, Yeshua berkata: Ya Bapa, ke dalam tangan-Mu Aku menyerahkan Roh-Ku. Dan sesudah mengatakan hal-hal itu, Dia menghembuskan napas-Nya!” Yeshua gebruikt hier de woorden uit Psalm 31:6, die ook een vast onderdeel vormen van het Joodse nachtgebed: “In Uw hand beveel ik mijn geest; Gij verlost mij, Eeuwige, getrouwe G'd!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 31:6). **Bahasa Indonesia:** “Ke dalam tangan-Mu aku menyerahkan rohku, Engkau telah menebusku, ya Tuhan, Elohim kebenaran!”

“Toen Yeshua dan de zure wijn genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En Hij boog het hoofd en gaf de geest!” (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:30). **Bahasa Indonesia:** “Kemudian ketika Yeshua mengecap anggur asam itu, Dia berkata: Selesailah sudah! Dan seraya menundukkan kepala, Dia menyerahkan Roh-Nya!” Dit was de ultieme prijs die Hij moest

betalen om ons allen, u en mij, vrij te kopen zodat Hij met blijdschap en voldoening in Zijn hart Zijn laatste woorden kon zeggen: *"Het is volbracht!"*

Geen been gebroken

"En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot beneden in tweeën, en de aarde beefde, en de rotsen scheurden, en de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt. En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad waar zij aan velen verschenen. De hoofdman en zij, die met hem Yeshua bewaakten, zagen de aardbeving en wat er plaats had en zij werden zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk dit was een Zoon G'ds!" (מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 27:51-54). **Bahasa Indonesia:**

"Dan lihatlah, tabir di tempat suci terbelah menjadi dua dari atas sampai ke bawah, dan bumi terguncang, dan bukit-bukit batu terbelah, dan kuburan-kuburan terbuka, dan banyak tubuh orang-orang kudus yang sudah meninggal dibangkitkan. Dan, setelah keluar dari kuburankuburan sesudah kebangkitan-Nya, mereka masuk ke dalam kota kudus dan menampakkan diri kepada banyak orang. Dan, seorang perwira dan mereka yang bersamanya sambil menjaga Yeshua, setelah menyaksikan gempa bumi dan apa yang telah terjadi, mereka sangat ketakutan sambil berkata: Sesungguhnya Dia ini adalah Putra Elohim!"

"Toen de hoofdman zag, wat er geschiedde, verheerlijkte hij G'd, zeggende: Inderdaad, deze mens was rechtvaardig!" (Lucas 23:47). **Bahasa Indonesia:** *"Dan ketika melihat apa yang terjadi, perwira itu memuliakan Elohim sambil berkata: Sungguh, Orang ini adalah orang benar!"* Dit wordt door de profeet bevestigd: *"En na de tweeënzestig weken zal een Gezalfde (Hebreeuws: Mashiach!) worden uitgeroeid, terwijl er niets tegen Hem is."* (דניאל Dani'el [Daniël] 9:26). **Bahasa Indonesia:** *"Dan sesudah enam puluh dua pekan, Mesias akan disingkirkan, tetapi tidak ada kesalahan apa pun pada-Nya!"*

"De soldaten dan kwamen en braken de benen van de eerste en van de andere, die met Hem gekruisigd waren; maar toen zij bij Yeshua gekomen waren en zagen, dat Hij reeds gestorven was braken zij Zijn benen niet, maar een van de soldaten stak met een speer in Zijn zijde en terstond kwam er bloed en water uit. En die het gezien heeft, heeft ervan getuigd en zijn getuigenis is waarachtig en hij weet, dat hij de waarheid spreekt, opdat ook gij gelooft. Want dit is geschied, opdat het schriftwoord zou vervuld worden: Geen been van Hem zal verbrijzeld worden. En weder zegt een ander schriftwoord: Zij zullen zien op Hem, die zij doorstoken hebben!" (יוחנן Yochanan [Johannes] 19:32-37). **Bahasa Indonesia:** *"Lalu datanglah para prajurit dan benar-benar mematahkan kaki orang yang pertama dan orang yang lainnya yang disalibkan bersama Dia. Namun ketika tiba pada Yeshua, saat mereka melihat Dia sudah mati, mereka tidak mematahkan kaki-Nya. Akan tetapi seorang dari para prajurit itu menikam lambung-Nya dengan sebuah tombak, dan seketika itu juga keluarlah darah dan air. Dan orang yang melihatnya telah bersaksi, dan kesaksiannya itu benar; dan dia sudah mengetahui bahwa dia mengatakan yang benar, supaya kamu dapat percaya. Sebab hal-hal itu telah terjadi supaya kitab suci dapat digenapi: Tidak satu pun tulang-Nya akan dipatahkan. Dan lagi, bagian lain kitab suci berkata: Mereka akan memandang kepada Dia yang telah mereka tikam!"*

De evangelist haalt hier de woorden aan: *"Hij behoedt al Zijn beenderen, niet één daarvan wordt gebroken!"* (תהלים Tehilim [Psalmen - Mazmur] 34:21). **Bahasa Indonesia:** *"Dialah yang menjaga semua tulangnya, tidak satu pun dari padanya dipatahkan!"* Zo neemt Yeshua ook in dit opzicht letterlijk de plaats in van het lam dat met Pesach geslacht werd, waarover geschreven staat: *"Geen been zult gij ervan breken!"* (שמות Sh'mot [Exodus - Keluaran] 12:46).

Bahasa Indonesia: *"Dan kamu tidak boleh mematahkan satu tulang pun dari padanya!"* Met het tweede citaat wijst hij naar de wederkomst van Yeshua: *"Zij zullen Hem (in het Hebreeuws staat hier: Mij) aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over Hem (wederom in het Hebreeuws: Mij) een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over Hem (opnieuw in het Hebreeuws: Mij) bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene!"* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 12:10). **Bahasa Indonesia:** *"Dan mereka akan memandang kepada-Ku yang telah mereka tikam; mereka akan meratap atasnya, seperti ratapan atas anak tunggal; dan akan merasa pahit karenanya, seperti merasa pahit karena anak sulung!"*

Het graf van Yeshua

Toen het avond geworden was, nam een rijke man, Yosef [Jozef] genaamd, het lichaam van Yeshua van het kruis en legde het in zijn eigen graf, dat hij pas in de rots had laten uithouwen, en zo werd ook dit schriftwoord vervuld: *“Bij de rijke was Hij in Zijn dood, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in Zijn mond is geweest!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 53:9). **Bahasa Indonesia:** *“Dan kuburnya bersama orang kaya, karena dia tidak melakukan kekerasan, dan tipu daya tidak ada di dalam mulutnya!”*

Het schuldoffer

Ook Zijn opstanding uit de dood en de rechtvaardiging van de velen, wiens ongerechtigheden Hij heeft gedragen staat in Jesaja 53 voorspeld: *“Wanneer Hij Zichzelf ten schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nakomelingen zien en een lang leven hebben en het voornemen van de Eeuwige zal door Zijn hand voortgang hebben. Om Zijn moeitevol lijden zal Hij het zien tot verzadiging toe; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, en hun ongerechtigheden zal Hij dragen!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 53:10-11). Het Boek: *“Wanneer Hij Zijn leven heeft geofferd voor de zonde, zal Hij talloze nakomelingen krijgen, vele erfgenamen. Hij zal lang leven en G'ds voornemen zal bij Hem in goede handen zijn. En als Hij ziet wat er allemaal is bereikt door Zijn lijden, zal Hij voldoening smaken. Door wat Hij heeft ondervonden, zal Mijn rechtvaardige Dienaar vele mensen bevrijden van schuld en rechtvaardig maken in de ogen van G'd, want Hij zal al hun zonden dragen!”* Groot Nieuws Bijbel: *“Als Hij de schuld met Zijn leven betaalt, zal Hij een nageslacht krijgen en lang blijven leven. G'ds plan zal door Hem slagen. Na al het lijden zal Hij het licht zien, Hij zal leven. De Eeuwige zegt: Mijn Dienaar kent Mijn wil, Hij is onschuldig. Hij bevrijdt velen van hun schuld en draagt de straf voor hun zonden!”* **Bahasa Indonesia:** *“Sekiranya dia menaruh jiwanya sebagai persembahan penghapus salah, dia akan melihat benihnya, dia akan memperpanjang hari-harinya, dan dalam tangannya kehendak Tuhan akan berhasil. Melalui jerih lelah jiwanya dia akan melihat, dia akan dipuaskan. Dalam pengetahuannya, hamba-Ku yang benar itu akan membenarkan banyak orang, dan dia akan menanggung kejahatan mereka!”* De voorspelling in vers 10, dat Hij een lang leven zal hebben nadat Hij Zijn leven tot een schuldoffer gegeven zal hebben veronderstelt Zijn opstanding uit de dood.

Door Zijn lijden en sterven een schuldoffer (Hebreeuws: אשם asham) te noemen, wordt het nadrukkelijk met het dierenoffer in de tempel vergeleken, ook al wordt dit door de rabbijnen stellig ontkend. Ook de toevoeging in vers 11, dat Hij daarmee de straf voor de zonden van velen draagt terwijl Hijzelf geheel onschuldig is, geeft duidelijk aan, dat het daadwerkelijk een zondoffer betreft. Dat is geen christelijke invulling, maar staat gewoon letterlijk in de Joodse Bijbel, de TeNaCH! De bewering dat Yeshua onmogelijk de Mashiah zou kunnen zijn omdat een mensenoffer door de Tora verboden is en dat een onschuldige man niet kan worden gedood voor de zonden van anderen, wordt met deze tekst volledig ontkracht en is ook in strijd met de oude rabbijnse geschriften. De profetieën over de lijdende Knecht in Jesaja 53 en Psalm 22 bevestigen derhalve de centrale boodschap van de Hebreeënbrief: *“Krachtens die wil (G'ds wil!) zijn wij eens voor altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Yeshua haMashiah. Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden!”* (עבריים Iv'rim [Hebreeën - Ibrani] 10:10 en 14). **Bahasa Indonesia:** *“Yang oleh-Nya kita berada dalam kehendak yang telah dikuduskan melalui persembahan tubuh Yeshua haMashiah, sekali untuk selamanya. Sebab, oleh satu persembahan Dia telah menyempurnakan mereka yang dikuduskan sampai selamanya!”* Amen!